

WYWIADY I SPÓŁECZNE

Biblioteka Jagiellońska

Kraków, ul. Św. Anny 12.

Organ **Wielkiej Partii Socjalistycznej.**

Pismo polityczne, społeczne, robotnicze i oświatowe — Wychodzi każdy czwartek z datą niedzieli.

Prenumerata na kwartał 2-50 zł.

— Konto Polskiej Pocztywnej Kasy Oszczędności Nr. 148.338. —

Wydawca: Okręgowy Komitet P. P. S. w Białej.

Numer pojed.
wszędzie

20 groszy

Adres Redakcji i Administracji oraz Biura bezpłatnej porady prawnej

Biała, ul. Komorowicka 4.

Nr. telefonu 1055.

Godziny przyjęć od 3 do 6 popołudniu.

Nr. 2.

Biała, dnia 13 stycznia 1929 r.

Rok XII.

Wybory do Rady miejskiej miasta Białej.

Komisarz miasta rozpiął wybory do Rady miasta Białej. Wybory odbędą się na podstawie przestarzałej kurjalnej ordynacji wyborczej. Nie-sprawiedliwa i z duchem czasu nie mająca nic wspólnego ustawa dopuszcza do tego, że 12-tu radnych w IV kole wybierać będzie 9.500 osób, a 12-tu radnych w II kole wybierać będą 43 osoby.

Komisja likwidacyjna powołując do życia IV koło dla robotników, stworzyła parodię, ponieważ wykonawcy tego rozporządzenia wpisują do list wyborców w IV kole wszystkich, którzy nie głosują w innych kołach. Początkową myśl ustawodawcy wypaczono. Klasa robotnicza zostaje zmajoryzowana i IV koło w wielu gminach i miastach małopolskich dostało się w ręce wrogów ludności pracującej.

Przeciw galwanizowaniu niesprawiedliwej ordynacji wyborczej do gmin podnosimy od 10-ciu lat głos protestu, jak dotąd bezskutecznie. Mimo to wiary w zwycięstwo nie utraciliśmy. Nadejdzie chwila, że słuszne żądania ludności pracującej uwieńczone zostaną zwycięstwem.

Zanim to nastąpi, klasa robotnicza Wielkiej Białej nie może zrezygnować ze swoich praw kontroli gospodarki miejskiej. Do czasu kiedy sami będziemy gospodarzami miasta, spełnimy obowiązek kontroli. Informować będziemy ludność robotniczą o wszystkim. Poddamy rzeczowej krytyce każdy czyn, który podejmowany będzie wbrew interesom większości obywateli miasta Białej.

Idziemy do wyborów w IV kole w porozumieniu z t. zw. Błokiem Gospodarczym. Porozumienie dotyczy tylko ilości naszych kandydatów. Na liście do IV koła umieszczono ich 10-ciu i 5-ciu zastępców.

Taką ilość radnych stanowił będzie nasz klub w przyszłej radzie miejskiej. Działalność jego będzie zupełnie niezależną. Klub nasz wysunie własny program działalności w Radzie miejskiej.

Towarzysze, Robotnicy i Sympatycy!

Przedstawiciele P. P. S. i Niemieckiej Partii Socjalistycznej nie zawiedli Waszego zaufania. Pozostajemy wierni naszym wspólnym ideałom. W walce z wrogiem używamy takich posunięć, jakie uważamy za najskuteczniejsze. Dlatego też wyzywamy Was, byćście jak jeden mąż poszli do wyborów i oddali tylko kartki wyborcze z następującymi kandydatami:

Radni do IV koła.

1. Bułka Ludwik, Biała-Leszczyny Nr. 613
2. Dr. Daniel Gross, Biała, ul. Krótka 2
3. Fejkes Józef, Biała-Lipnik Nr. 563
4. Gürtler Alojzy, Biała-Lipnik Nr. 198
5. Klimczak Rudolf, Biała-Lipnik Nr. 408
6. Kuźma Stanisław, Biała, Komorowicka 4
7. Luszczyk Rudolf, Biała-Lipnik Nr. 554
8. Mędrzak Filip, Biała-Lipnik Nr. 434
9. Pająk Antoni, Biała, ul. Hettwerowej 17
10. Schubert Rudolf, Biała-Leszczyny Nr. 372
11. Ungeheuer Józef, Biała-Leszczyny Nr. 564
12. Waschek Władysław, Biała-Lipnik Nr. 29

Zastępcy.

1. Misik Karol, Biała, ul. Sukiennicza 20
2. Linnert Jerzy, Biała-Leszczyny Nr. 319
3. Zemanek Józef, Biała-Leszczyny Nr. 336
4. Adamiec Rudolf, Biała, ul. Kolejowa 325
5. Jenkner Franciszek, Biała-Lipnik Nr. 118
6. Fejkes Jerzy, Biała-Lipnik Nr. 479.

Wyborcy do IV koła głosować będą według ogłoszenia od 12 stycznia codziennie aż do 20 stycznia włącznie od godziny 4-tej do 7-mej popołudniu. Głosowanie odbędzie się w dniach 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 stycznia w sali Magistratu miasta Białej, zaś 20 stycznia w sali gospody gminnej w Lipniku.

Głosować codziennie będą wyborcy, których nazwiska zaczynają się od innej litery, a mianowicie:

w sobotę, dnia 12 stycznia A do D,
w niedzielę, dnia 13 stycznia F do H,
w poniedziałek, dnia 14 stycznia I do K,
we wtorek, dnia 15 stycznia L do O,
we środę, dnia 16 stycznia P do R,
we czwartek, dnia 17 stycznia literę S,
w piątek, dnia 18 stycznia T do Z,

w sobotę, dnia 19 stycznia głosować będą wyborcy z dawnego obrębu gminy Białej, którzy w dniach poprzednich głosu oddać nie mogli i dodatkowo się zgłoszą,

w niedzielę, dnia 20 stycznia w gospodzie gminnej w Lipniku głosować będą wyborcy z dawnego obrębu gminy Lipnik z Leszczynami, którzy w dniach poprzednich głosu nie oddali.

Głosują wszyscy, mężczyźni i kobiety, którzy mieszkają na terenie wielkiej Białej od roku bez przerwy i ukończyli 21 lat życia, zostali wpisani na listę wyborców w IV a nie innym kole.

**Socjalistyczny Komitet Wyborczy
do Rady miejskiej w Białej.**

Zamordowanie sekretarza PPS. w Piotrkowie.

Morderstwa dokonał członek B. B. S.

W ubiegłym tygodniu został zabity wystrzałem z rewolweru w gmachu magistratu piotrkowskiego tow. **Teofil Jaśkowski**, sekretarz egzekutywy Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej w Piotrkowie, członek Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego i przewodniczący piotrkowskiego oddziału Związku zawodowego robotników komunalnych i instytucyj użyteczności publicznej.

**Morderstwa dokonał członek B. B. S.,
Wacław Kajdziński.** Morderca zeznał podczas śledztwa policyjnego, że zabił Jaśkowskiego z motywów politycznych.

Takimi metodami, zapożyczonymi od pałkarzy faszystowskich zwalczyć chcą P. P. S. sanacyjni, bebeczowi jaworowscy. Cała klasa pracująca musi potępić te haniebne, bandyckie

sposoby walki klikki faszystowskiej z socjalizmem polskim.

Morderstwo to przypieczętowało ostatecznie rolę Jaworowskiego i jego adherentów w ruchu robotniczym.

Jaworowski i jego pałkarze postawili się poza nawias ludzi, walczących z przeciwnikiem politycznym uczciwymi metodami.

Mordercom i katom lud roboczy musi pokazać swą pięść!

Pogrzeb tow. Jaśkowskiego zamienił się w potężną manifestację proletariatu przeciwko sługom i katom burżuazyjnym.

W pochodzie pogrzebowym niesiono 32 czerwone sztandary i 38 wieńców. Mimo tego, iż „Gwiazdka Cieszyńska“ gniewa się, że klepsydry były bez krzyża, to jednak w pogrzebie brał udział ks. szambelan. Widocznie tylko w Cieszyźnie egzystują jeszcze zatabaczone sutanny z XIII wieku.

Na grobie zamordowanego towarzysza prze-

mówił imieniem C. K. W. P. P. S. tow. poseł Pużak i szereg innych mówców.

Spij towarzyszu w ciemnym grobie, śmierć twoja zrodzi Nowe Jutro dla proletariatu, w którym nie będzie ni katów, ani morderców.

Amerykański katolicyzm.

W związku z niedawną kampanją wyborczą w Ameryce Północnej, zakończoną wyborem na prezydenta Herberta Hoovera, „Evangile et Liberte“ zamieszcza ogromnie ciekawy artykuł o katolicyzmie amerykańskim. W kołach optymistów katolickich liczone na wybór katolika Smitha i zadawano sobie pytanie, czy katolicyzm nie stanie się panem Ameryki; obecnie sytuacja odwraca się i powstaje pytanie, czy Ameryka nie stanie się panem Rzymu. Wiadomo, że dochody Watykanu skutkiem wojny zmniejszyły się znacznie. Niema monarchów o szczodrej dłoni, a świętopietrze płynie cieniutką strużką. Watykan musiał zaciągnąć w Ameryce znaczną pożyczkę, zabezpieczając ją na swoich bogatych zbiorach dzieł sztuki, pałacach itd. („L'intransigeant“ pisze, że eksperci watykańscy ocenili bazylikę św. Piotra na 22 miljardy lirów, zaś pałace papieskie i zbiory watykańskie na mniej więcej taką samą sumę). Otóż katolicy amerykańscy pożyczając Watykanowi pieniądze, skorzystali z okazji, aby udzielić mu pewnych wskazówek i wypowiedzieć szereg życzeń w swoisty sposób amerykański, bez dewocji i czolebitności ustalonej od czasu wieków średnich. Przedewszystkiem wypowiedzieli się Amerykanie za uniwersalizacją Kościoła katolickiego, który zdaniem ich jest kościołem włoskim, bo 90% wszystkich dygnitarzy i urzędników należy do narodowości włoskiej, co już od stuleci zapewnia Włochom przewagę przy wyborze papieża, a co krzywdzi i upośledza inne narody katolickie. Kościół powszechny nie może być kościołem włoskim. Taki stan rzeczy jest dla katolików Stanów Zjednoczonych nieznośny. Dalej domagają się katolicy amerykańscy, aby się papieżstwo zrekło przepychu, jakim się otacza, i powróciło do prostoty i pokory świętego Franciszka z Asyżu, prawego chrześcijanina. Watykan nie powinien zamykać się w granicach jednego narodu, poza którym jest przecie coś więcej, niż „barbarzyństwo“. Ubolewają też katolicy amerykańscy, że Watykan nie chce współpracować ze Sztokholmem na gruncie społecznym i że wydał encyklikę odrzucającą myśl zbliżenia się wszystkich chrześcijan.

Ta ilość amerykańska treść została oddana w bardzo prostej demokratycznej formie bez średniowiecznych zwrotów dewocyjnych, co miało w Watykanie wyrzucić wrażenie tak piorunujące, jakiego nie doznano tam od czasów wystąpienia Lutra. Rzecz prosta, że amerykańskie życzenia pozostaną narazie życzeniami i przez Watykan zrealizowane nie będą, ale przykład katolików amerykańskich nie pozostanie bez wpływu na cały świat katolicki. Amerykanin uznając zasady organizacji swego kościoła i kierownictwo papieskie, nie wyrzeka się własnego zdania w sprawach kościoła, a co najważniejsza, nie troszczy się o prawowierność doktrynalną, lecz kładzie nacisk na czynię. Ta postawa katolików amerykańskich jest skutkiem wpływu otoczenia ewangelickiego, które w wolności sumienia nie zna najmniejszych ograniczeń. Gdyby myśl katolicko-amerykańska znalazła echo w świecie katolickim, to chrześcijaństwo mogłoby się doczekać przemian gruntownych, jakie wyszłyby na dobre całemu światu cywilizowanemu.

